

ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ
ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
ΥΨΟΥΝΤΟΣ 8-22 100 ΤΡΙΠΟΛΗ
Α.Φ.Μ.: 999129729 Δ.Ο.Υ.: ΤΡΙΠΟΛΗΣ
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 029324214000 (ΠΙΡΩΗΝ Α.Μ.Α.Ε. 62098/21/Β/ 06/ 006)

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Περιεχόμενα

A. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	3
B. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	6
Γ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016.....	8

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Επήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

A. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

Η παρούσα ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά τη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειστόμενης χρήσης 2016 (01/01-31/12/2016) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2016 και η επίδρασή τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει η εταιρεία.

1. Οικονομικά αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα για το έτος 2016 συνοψίζονται στα εξής:

Οι πωλήσεις για το 2016 ανήλθαν σε €86.100.304 έναντι €36.337.325 για το 2015.

Σύμφωνα με την κατάσταση αποτελεσμάτων τα κέρδη προ φόρων για το 2016 ανήλθαν σε €4.818.828, έναντι ζημιών προ φόρων €23.089.055 για το 2015.

Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας ανέρχονται στο ποσό των Ευρώ € (105.381.176) ενώ για τη χρήση 2015 το αντίστοιχο ποσό είναι € (119.635.702).

Το σύνολο των καθαρών ταμειακών εισροών της εταιρείας για τη χρήση 2016 είναι €23.248.023, έναντι καθαρών ταμειακών εισροών ύψους €9.942.393 το 2015.

Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας στις 31.12.2016 ανερχόταν σε 311 άτομα, ενώ στις 31.12.2015 ο αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενου προσωπικού ανερχόταν σε 285 άτομα.

2. Εξέλιξη δραστηριοτήτων

Η εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε είναι η εταιρεία ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ του Αυτοκινητόδρομου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με τον Ν.3559/2007, και υπεγράφη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας, με την οποία της ανέθεσε το έργο «ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ» έναντι συμβατικού ανταλλάγματος που συνίσταται στο αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, σε συνδυασμό με καταβολή άλλων ανταλλαγμάτων και συγκεκριμένα:

Το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου συνίσταται στην παραχώρηση εκ μέρους του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο δίνοντας το δικαίωμα επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό, Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Έργου Παραχώρησης και του δικαιώματος εμπορικής εκμετάλλευσης των υπαρχόντων και προς κατασκευή Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών οι οποίες αποβλέπουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των Χρηστών.

Επίσης το Ελληνικό Δημόσιο παραχωρεί στον Παραχωρησιούχο το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του έργου τόσο του υφιστάμενου όσο και του προς κατασκευή.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Η Περίοδος Παραχώρησης αρχίζει από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει την αντίστοιχη ημερομηνία μετά από τρίαντα (30) χρόνια. Η αρχική συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών εντός της οποίας ο Παραχωρηστούχος ήταν υποχρεωμένος να εκτελέσει και να ολοκληρώσει τις Κατασκευές ήταν πενήντα τέσσερις (54) ημερολογιακοί μήνες από την ημερομηνία έναρξης παραχώρησης, ήτοι 3 Μαρτίου 2008. Το έργο ολοκληρώθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Υψούντος 8, 22 100 Τρίπολη.

Η κατασκευή του ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ αποτελεί ένα από τα συγχρηματοδοτούμενα έργα σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Την 3η Μαρτίου 2008 έγινε η Έναρξη Παραχώρησης για την εταιρεία και την 18η Μαρτίου 2008 έγινε η έναρξη λειτουργίας του αυτοκινητόδρομου λειτουργώντας τους υφιστάμενους σταθμούς διοδίων που βρίσκονται στη Νεστάνη του Νομού Αρκαδίας και Σπαθοβούνι του Νομού Κορινθίας. Την 23η Νοεμβρίου 2010 τέθηκε σε λειτουργία νέος σταθμός διοδίων στην περιοχή της Ασέας του Νομού Αρκαδίας. Οι σταθμοί διοδίων της Νεστάνης, του Σπαθοβούνιου και της Ασέας αποτελούν για την Μορέα Α.Ε. υποκαταστήματα. Εντός του 2012 τέθηκαν σε λειτουργία οι σταθμοί διοδίων στην Καλαμάτα και τα Αρφαρά. Εντός του 2013 τέθηκαν σε λειτουργία ο μετωπικός σταθμός διοδίων Βελιγοστής και οι πλευρικοί σταθμοί διοδίων Παραδείσιων. Εντός του 2016 τέθηκαν σε λειτουργία ο μετωπικός σταθμός διοδίων Πετρίνας στο κλάδο Λευκτρο-Σπάρτη και οι πλευρικοί σταθμοί διοδίων Θουρίας στο τμήμα Αρφαρά-Καλαμάτα.

Η εταιρεία συστάθηκε την 22η Δεκεμβρίου 2006 και η χρήση 2016 είναι η δέκατη εταιρική χρήση.

Την 31/12/2016 η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ κατείχε το 71,67% της Μορέας Α.Ε η οποία αποτελεί θυγατρική για τον όμιλο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και κατ'επέκταση ενοποιείται πλήρως σε αυτόν.

3. Διαχείριση κινδύνων

Η εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (όπως συναλλαγματικός κίνδυνος και κίνδυνος επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση του ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

4. Μεταγενέστερα γεγονότα

Δεν υπάρχουν γεγονότα μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που να επηρεάζουν ουσιωδώς την οικονομική θέση της Εταιρείας, για τα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Μετά τα παραπάνω, σας καλούμε, Κύριοι Μέτοχοι, να εγκρίνετε τις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 1/1/2016 - 31/12/2016 της Εταιρείας, με τις Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και του Ορκωτού Ελεγκτή που τις συνοδεύουν και να απαλλάξετε τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ατομικά και το

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Διοικητικό Συμβούλιο ως σύνολο, καθώς και τον Ορκωτό Ελεγκτή, από κάθε ευθύνη για αποζημίωση για την
Εταιρική χρήση 1/1/2016 - 31/12/2016.

Στη συνέχεια, σας καλούμε να αποφασίσετε και επί των υπολοίπων θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως ήτοι:

1. Εκλογή ενός Τακτικού και ενός Αναπληρωματικού Ελεγκτή από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών για τη χρήση 2017 και καθορισμός της αμοιβής αυτών.
2. Χορήγηση άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 του Ν.2190/1920 στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Διευθύνσεως ή και σε Διευθυντές, καθώς και τους αντικαταστάτες αυτών, να μετέχουν σε Διοικητικά Συμβούλια ή στη Διεύθυνση Θυγατρικών ή άλλων Εταιρειών που επιδιώκουν παρόμοιους σκοπούς.
3. Λοιπά θέματα και ανακοινώσεις.

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας κ. Λεωνίδα Γ. Μπόμπολα, για τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων, όπως ο νόμος ορίζει.

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2017

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγχαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.», οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β' /2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωθούμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

**ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr**

**Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρον, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487**

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν νιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επτά Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.
- γ) Όπως αναφέρεται στη σημείωση 2.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας στο τέλος της ικλειόμενης χρήσης ήταν κατώτερα από το 1/10 του μετοχικού της κεφαλαίου με σύνεπεια να συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κ.Ν.2190/1920.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2017

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Φώτης Σμυρνής
Αρ Μ ΣΟΕΔ: 52861

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

**Γ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ
ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016**

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Περιεχόμενα Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Γ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016.....	8
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	11
Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	12
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	13
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαιών.....	14
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	15
Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	16
1 Γενικές πληροφορίες	16
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	17
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	17
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες.....	18
2.3 Συναλλαγματικές μετατροπές	21
2.4 Μισθώσεις.....	21
2.5 Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	21
2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	22
2.7 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	22
2.8 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	23
2.9 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	24
2.10 Αποθέματα	25
2.11 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	26
2.12 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	26
2.13 Μετοχικό κεφάλαιο.....	26
2.14 Δάνεια	26
2.15 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία.....	26
2.16 Παροχές στο προσωπικό	27
2.17 Προβλέψεις	28
2.18 Αναγνώριση εσόδων	28
2.19 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση.....	29
2.20 Συμφωνίες Παραχώρησης.....	30
2.21 Διανομή μερισμάτων.....	31
2.22 Επιχορηγήσεις	31
2.23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	31
2.24 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	32
2.25 Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων.....	32
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	32

3.1	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	32
3.2	Προσδιορισμός των εύλογων αξών	34
3.3	Διαχείριση Κεφαλαίων	35
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως.....	35
4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	35
5	Ενσώματα πάγια	36
6	Άνλα περιουσιακά στοιχεία	37
7	Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	38
8	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία.....	39
9	Αποθέματα	39
10	Απαιτήσεις	39
11	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	41
12	Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	42
13	Μετοχικό κεφάλαιο	43
14	Λοιπά αποθεματικά	43
15	Δάνεια	43
16	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	45
17	Αναβαλλόμενη φορολογία.....	46
18	Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού.....	47
19	Έξοδα ανά κατηγορία	48
20	Χρηματοοικονομικά (έσοδα) / έξοδα καθαρά	49
21	Παροχές σε εργαζομένους	50
22	Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)	50
23	Φόρος εισοδήματος	50
24	Ανειλημμένες υποχρεώσεις	52
25	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	52
26	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	52
27	Λοιπές στημειώσεις.....	53
28	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού	53

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Επίσης Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	Σημείωση	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	5	1.715.911	1.986.536
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	228.670.535	427.667.370
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17	67.138.830	69.346.829
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	7	18.902.070	17.013.696
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	12	227.707.061	29.080.458
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	10	231.853	223.498
		544.366.259	545.318.387
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	9	1.305.914	1.273.515
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	10	5.989.649	16.117.733
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	7	926.484	791.335
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	12	29.257.246	128.204.160
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	11	54.256.850	31.008.827
		91.736.143	177.395.570
Σύνολο ενεργητικού		636.102.403	722.713.958
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	13	60.642.400	50.642.400
Λοιπά αποθεματικά	14	(98.919.981)	(100.165.107)
Ζημιές εις νέον		(67.103.594)	(70.112.995)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(105.381.176)	(119.635.702)
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια μακροπρόθεσμα	15	543.621.166	506.594.209
Προβλέψεις Αποζημίωσης Προσωπικού	18	503.968	385.215
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	8	150.402.637	152.254.707
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	16	3.004.391	3.094.105
		694.527.772	662.328.236
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	16	28.012.246	102.943.160
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	15	15.939.169	77.078.264
		46.955.807	180.021.424
Σύνολο υποχρεώσεων		741.483.578	842.349.660
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		636.102.403	722.713.957

Οι σημειώσεις στις σελίδες 9 έως 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Σημείωση	1 -Ιαν-16 31-Δεκ-16	1 -Ιαν-15 31-Δεκ-15
Πωλήσεις		
Κόστος πωληθέντων	19	86.100.304 <u>(79.003.019)</u>
Μεικτό κέρδος		36.337.325 <u>7.097.285</u> (3.619.840)
Εξόδα διάθεσης	19	(216.938) <u>(3.088.149)</u> (2.854.600)
Εξόδα διοίκησης	19	481.333 <u>16.292.489</u> (393.317)
Λοιπά έσοδα		482.686
Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)	22	20.566.020 <u>(34.175.890)</u> (23.089.055)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		4.987.408
Χρηματοοικονομικά έσοδα	20	18.428.698 <u>(1.699.427)</u> 8.857.795
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	20	3.119.401 <u>(14.231.259)</u>
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων		
Φόρος εισοδήματος	23	
Καθαρές ζημιές χρήσης		

Οι σημειώσεις στις σελίδες 9 έως 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	<u>Σημ.</u>	<u>1 -Ιαν-16</u> <u>31-Δεκ-16</u>	<u>1 -Ιαν-15</u> <u>31-Δεκ-15</u>
Καθαρές ζημιές χρήσης		3.119.401	(14.231.259)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα/(Έξοδα)			
<i>Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα</i>			
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	14	1.268.200	17.702.778
		1.268.200	17.702.778
<i>Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα</i>			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	14	(23.074)	3.187
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		(110.000)	
		(133.074)	3.187
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		1.135.126	17.705.965
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα/(Έξοδα) χρήσης		4.254.527	3.474.705

Τα Λοιπά Συνολικά Έσοδα παρουσιάζονται στην παραπάνω κατάσταση, καθαρά, μετά από φόρους. Ο φόρος που αναλογεί στα στοιχεία που απαρτίζουν τα Λοιπά Συνολικά Έσοδα παρατίθενται στην Σημείωση 23.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 9 έως 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό Αναλογιστικών Κερδών/(Ζημιών)	Αποτέλεσμα τα εις νέον	Σύνολο
1-Ιαν-15	50.642.400	(117.787.623)	(83.449)	(55.881.735)	(123.110.407)
Καθαρή ζημία χρήσης	-	-	-	(14.231.259)	(14.231.259)
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	14	-	17.702.778	-	17.702.778
Αποθεματικό Αναλογιστικό Κερδών/(Ζημιών)	14	-	-	3.187	3.187
Λουπά συνολικά έσοδα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	17.702.778	3.187	-	17.705.965
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης	-	17.702.778	3.187	(14.231.259)	3.474.705
31-Δεκ-15	50.642.400	(100.084.845)	(80.262)	(70.112.995)	(119.635.702)
1-Ιαν-16	50.642.400	(100.084.845)	(80.262)	(70.112.995)	(119.635.702)
Καθαρό κέρδος/(ζημία) περιόδου	-	-	-	3.119.401	3.119.401
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	14	-	1.268.200	-	1.158.200
Αποθεματικό Αναλογιστικό Κερδών/(Ζημιών)	14	-	-	(23.074)	(23.074)
Λουπά συνολικά έσοδα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	1.268.200	(23.074)	(110.000)	1.135.126
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης	-	1.268.200	(23.074)	3.009.401	4.254.527
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	10.000.000	-	-	-	10.000.000
31-Δεκ-16	60.642.400	(98.816.645)	(103.337)	(67.103.594)	(105.381.176)

Η αρνητική Καθαρή Θέση οφείλεται κατά κύριο λόγο στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 9 έως 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ποσά σε Ευρώ

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	1.1.2016- 31.12.2016	1.1.2015- 31.12.2015
<u>Λειτουργικές Δραστηριότητες</u>			
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		4.818.828	(23.089.055)
Πλέον/μείον προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ενσώματων και άνλων παγίων στοιχείων	5,6	12.946.037	20.129.515
Απομειώσεις		190.738.765	
(Κέρδη)/ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων		(4.946)	
Προβλέψεις		86.255	15.786
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(18.521.301)	(6.651.548)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	20	34.268.493	23.171.963
Λοιπά		(192.646.153)	
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:			
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(32.399)	(92.673)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		115.057.916	(3.239.280)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων		(21.254.052)	22.107.188
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(84.473.362)	(348.972)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		<u>40.984.081</u>	<u>32.002.923</u>
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>			
Αγορά άνλων στοιχείων	6	(3.992.760)	(22.023.308)
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	5	(425.366)	(52.555)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		5.730	15.332
Τόκοι εισπραχθέντες		3.582.496	
Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		<u>(829.901)</u>	<u>(22.060.531)</u>
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>			
Έκδοση κοινών μετοχών		9.890.000	-
Δάνεια αναληφθέντα		43.819.105	
Αποπληρωμή Δανείου		(70.615.262)	-
Σύνολο εισροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		<u>(16.906.157)</u>	<u>-</u>
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		23.248.023	9.942.393
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης		<u>31.008.827</u>	<u>21.066.434</u>
		<u>54.256.850</u>	<u>31.008.827</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 9 έως 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ποσά σε Ευρώ

Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Η εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ είναι η εταιρεία ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ του Αυτοκινητόδρομου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με τον Ν.3559/2007, και υπεγράφη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας, με την οποία της ανέθεσε το έργο «ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ» έναντι συμβατικού ανταλλάγματος που συνίσταται στο αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, σε συνδυασμό με καταβολή άλλων ανταλλαγμάτων και συγκεκριμένα:

Το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου συνίσταται στην παραχώρηση εκ μέρους του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο δίνοντας το δικαίωμα επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό, Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Έργου Παραχώρησης και του δικαιώματος εμπορικής εκμετάλλευσης των υπαρχόντων και προς κατασκευή Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών οι οποίες αποβλέπουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των Χρηστών.

Επίσης το Ελληνικό Δημόσιο παραχωρεί στον Παραχωρησιούχο το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του έργου τόσο του υφιστάμενου όσο και του προς κατασκευή.

Η Περίοδος Παραχώρησης αρχίζει από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει την αντίστοιχη ημερομηνία μετά από τριάντα (30) χρόνια. Η αρχική συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών εντός της οποίας ο Παραχωρησιούχος ήταν υποχρεωμένος να εκτελέσει και να ολοκληρώσει τις Κατασκευές ήταν πενήντα τέσσερις (54) ημερολογιακοί μήνες από την ημερομηνία έναρξης παραχώρησης, ήτοι 3 Μαρτίου 2008. Το έργο ολοκληρώθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί την 22^η Δεκεμβρίου 2006, είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της είναι στην Υψούντος 8, Τρίπολη. Παράλληλα η Εταιρεία διατηρεί ένα Κεντρικό Υποκατάστημα στην Ερμού 25, Κηφισιά. Η οικονομική χρήση 2016 είναι η δέκατη εταιρική χρήση.

Την 3η Μαρτίου 2008 έγινε η Έναρξη Παραχώρησης για την εταιρεία και την 18η Μαρτίου 2008 έγινε η έναρξη λειτουργίας του αυτοκινητόδρομου λειτουργώντας τους υφιστάμενους σταθμούς διοδίων που βρίσκονται στη Νεστάνη του Νομού Αρκαδίας και Σπαθοβούνι του Νομού Κορινθίας. Την 23η Νοεμβρίου 2010 τέθηκε σε λειτουργία νέος σταθμός διοδίων στην περιοχή της Ασέας του Νομού Αρκαδίας. Οι σταθμοί διοδίων της Νεστάνης, του Σπαθοβούνιου και της Ασέας αποτελούν για την Μορέα Α.Ε. υποκαταστήματα. Το 2012 τέθηκαν σε λειτουργία νέοι σταθμοί διοδίων στην Καλαμάτα και τα Αρφαρά. Εντός του 2013 τέθηκαν σε λειτουργία ο μετωπικός σταθμός διοδίων Βελιγοστής και οι πλευρικοί σταθμοί διοδίων Παραδείσιων. Εντός του 2016 τέθηκαν σε λειτουργία ο μετωπικός σταθμός διοδίων Πετρίνας στο κλάδο Λεύκτρο-Σπάρτη και οι πλευρικοί σταθμοί διοδίων Θουρίας στο τμήμα Αρφαρά-Καλαμάτα.

Η εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ ενοποιείται με τη μέθοδο πλήρους ενοποίησης από τον όμιλο εταιρειών ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 14 Ιουλίου 2017 τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης.

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόσθηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για διετούς περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ). Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από τη Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Επειδή το σύνολο κεφαλαίων της Εταιρείας κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι κατώτερον του 1/10 του μετοχικού της κεφαλαίου συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κ.Ν. 2190/1920. Ο βασικός μέτοχος έχει εκφράσει στη διοίκηση της Εταιρείας την πρόθεσή του να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας τουλάχιστον κατά τους επόμενους 12 μήνες.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2016 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα τη χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Η Ελληνική Οικονομία το 2016 παρουσίασε σημάδια ανθεκτικότητας, παρά τις αρχικές επιφυλάξεις για την εξέλιξη των μακρο-οικονομικών μεγεθών. Τον Ιούνιο του 2016 ολοκληρώθηκε με επιτυχία για την Ελλάδα η πρώτη αξιολόγηση του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθεροποίησης, η οποία οδήγησε στην εκταμίευση δανείου ύψους ευρώ 10,3 δις. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας.

Ο σημαντικότερος στόχος πλέον είναι η έγκαιρη και επιτυχής ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Περαιτέρω καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης διατηρούν τους κινδύνους και τους παράγοντες αβεβαιότητας που απορρέουν από το μακροοικονομικό περιβάλλον της Ελλάδας.

Τα μέτρα περιορισμού κίνησης κεφαλαίων που επιβλήθηκαν στη χώρα στις 28 Ιουνίου 2015 εξακολουθούν να είναι σε ισχύ, παρά τη μικρή χαλάρωση που παρουσιάζουν, ενώ στις αρχές του 2017 παρατηρήθηκε εκ νέου εκροή τραπεζικών καταθέσεων και αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επίσης, η επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα των πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων που συμφωνήθηκαν στην πρώτη αξιολόγηση δεν έχει γίνει ακόμα εμφανής, ενώ είναι άγνωστο αν θα προκύψουν επιπρόσθετα μέτρα με την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης. Αξιολογώντας τις υφιστάμενες συνθήκες, εκτιμάται ότι το 2017 θα είναι μια ακόμα δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις εγχώριες δραστηριότητες της εταιρείας.

Οι σημαντικότεροι ενδεχόμενοι κίνδυνοι της εταιρείας από την έκθεση του στην Ελλάδα είναι η μείωση του ρυθμού εκτέλεσης εργασιών και η δυσκολία ανάληψης νέων έργων, η αδυναμία ανακτησιμότητας απαιτήσεων

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

και η απομείωση της αξίας ενσώματων και άνλων περιουσιακών στοιχείων και τέλος η δυσκολία στην εξασφάλιση χαμηλού κόστους χρηματοδότησης για τις δραστηριότητες της εταιρείας.
Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στην εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.
Επιπλέον η ικανότητα της Εταιρείας να ολοκληρώσει το κατασκευαστικό έργο και να καλύψει τις υποχρεώσεις της ενισχύθηκε με τη νέα Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης σύμφωνα με τις παρ. 37.1 και 37.2 του άρθρου 37 της από 31 Ιανουαρίου 2007 Σύμβαση Παραχώρησης. Η τροποποιημένη σύμβαση παραχώρησης κυρώθηκε την 23η Φεβρουαρίου 2016 και μεταξύ άλλων προβλέπει πρόσθετη επιδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο σε περίπτωση ελλείμματος του λογαριασμού εσόδων από διελεύσεις του έργου. Το ανώτατο ύψος της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης από το Ελληνικό Δημόσιο ορίστηκε στο ποσό των ευρώ 330.000 χιλ. μέχρι τη λήξη της παραχώρησης.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υπογρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 19 Αναθεωρημένο (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους»

Η περιορισμένου σκοπού τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιεί την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάση ενός σταθερού ποσοστού του μισθού.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις) «Διευκρίνιση των Επιτρεπτών Μεθόδων Απόσβεσης»

Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άνλο περιουσιακό στοιχείο.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Γνωστοποιήσεις»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις οδηγίες του ΔΛΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε ορισμένα ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ.

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το πρότυπο δεν αποκλείει τη δυνατότητα της επιμέτρησης βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων στα ποσά των τιμολογίων σε περιπτώσεις όπου η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη.

ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια» και ΔΛΠ 38 «Άνλα περιουσιακά στοιχεία»

Και τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται η προ αποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις όταν μια οικονομική οντότητα ακολουθεί τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.

ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών»

Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει ως συνδεδεμένο μέρος μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικού διοικητικού στελέχους στην οικονομική οντότητα ή στην μητρική εταιρεία της οικονομικής οντότητας.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Η τροποποίηση προσθέτει συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τη διοίκηση να προσδιορίσει εάν οι δροι μίας συμφωνίας για εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει μεταβιβαστεί συνιστούν συνεχίζομενη ανάμειξη και διευκρινίζει πως οι επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της τροποποίησης του ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποιήσεις – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτούνται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξodo από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αντέξ προκύπτουν.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκριτισμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15 στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΔΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΔΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΔΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΔΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΔΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΔΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή

όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) *Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.*

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) *Συναλλαγές και υπόλοιπα*

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής θέσης, εφόσον υφίστανται, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

2.4 Μισθώσεις

(α) *Η Εταιρεία ως μισθωτής*

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αντό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων στοιχείουν ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος των χρηματοοικονομικών εξόδων που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) *Η Εταιρεία ως εκμισθωτής*

Η Εταιρεία εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.5 Ενσώματες Ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρρυπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Ποσά σε Ευρώ

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επανδρηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να ειτρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής :

- Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 – 10	Έτη
- Αυτοκίνητα	5 – 9	Έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5 - 10	Έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Οι Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια και η απόσβεσή τους ξεκινάει όταν ολοκληρωθούν και είναι έτοιμα για τη χρήση που προορίζονται από τη Διοίκηση.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (σημείωση 2.7).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(β) Δικαιώμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (σημείωση 2.20).

2.7 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δε θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρόυσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες.) Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

2.8 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.8.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας ταξινομήθηκαν στις παρακάτω κατηγορίες με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορία. Τα παράγωγα ταξινομούνται ως κατεχόμενα για εμπορία εκτός εάν προσδιορίζονται ως αντισταθμίσεις. Στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πουληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

(β) Δάνεια χορηγηθέντα και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα χορηγηθέντα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στις εμπορικές και όλες απαιτήσεις στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

(γ) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Ισολογισμού.

(δ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη είναι μη – παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη ληκτότητα, που η διοίκηση της Εταιρείας έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει έως τη λήξη. Στην περίπτωση που η Εταιρεία πωλήσει σημαντικό μέρος των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, το σύνολο του χαρτοφυλακίου των στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία αυτή αναταξινομείται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη κατατάσσονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα που η ληκτότητά τους είναι μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς της οικονομικής πληροφόρησης, τα οποία και κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

2.8.2 Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες των στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς δόλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές από τις μεταβολές εύλογης αξίας καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

2.8.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.8.4 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομείωσεων χρεογράφων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αδύηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικός κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Ο έλεγχος απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 2.11.

2.9 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Η Εταιρεία αξιολογεί κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Η Εταιρεία τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συνολλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη σημείωση 8. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά έσοδα γνωστοποιούνται στη σημείωση 14. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος (εύλογη αξία) κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας και στη συνέχεια επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυματινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έξοδα». Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη-χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνιπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης πούει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)».

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και

των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

2.11 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

2.12 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις δύνεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν η Εταιρεία αποκτά δικές της μετοχές (Ιδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ίδιων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.14 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δε χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.15 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα

λοιπά συνολικά έσοδα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες της Εταιρείας και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.16 Παροχές στο προσωπικό

(a) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Η Εταιρεία δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την

Ποσά σε Ευρώ

εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (*projected unit credit method*). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα ίδια κεφάλαια στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρησης, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.17 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος και για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενα ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.20) εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, η Εταιρεία, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η ανέστη της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.18 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα επιμετρώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή του εισπρακτέου ανταλλάγματος, αφού έχουν αφαιρεθεί τυχόν εκπτώσεις τιμών.

Ποσά σε Ενρώ

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τα έσοδα εφόσον αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και είναι πιθανόν ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα ειστρέψουν στην Εταιρεία.

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από κατασκευαστικά συμβόλαια, διόδια, λειτουργικές μισθώσεις και από πιστωτικούς τόκους τραπεζών.

Τα έσοδα και το κέρδος από τα κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΔΠ 11 όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.19 κατωτέρω.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, με την ευθεία μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Όταν η Εταιρεία παρέχει κίνητρα στους πελάτες του, το κόστος αυτών των κινήτρων αναγνωρίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, με την ευθεία μέθοδο, μειωτικά του εσόδου από τη μίσθωση.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και τη διαχείριση ακινήτων λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων χορηγηθέντων και απαιτήσεων, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξιφλεί τις μελλοντικές ροές για σκοπούς απομείωσης.

Στην περίπτωση εκείνη, όπου η Εταιρεία ενεργεί ως αντιπρόσωπος, η προμήθεια και όχι το ακαθάριστο έσοδο λογίζεται ως έσοδο.

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.19 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση

Σύμβαση κατασκευής είναι μια σύμβαση που έχει συναφθεί ειδικά για την κατασκευή ενός περιουσιακού στοιχείου ή ενός συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι στενά αλληλοσυνδεόμενα ή αλληλοεξαρτώμενα σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό τους, την τεχνολογία και τη λειτουργία τους ή τον τελικό σκοπό ή χρήση τους.

Τα έξοδα που αφορούν σε κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου δε μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ως έσοδο από το συμβόλαιο αναγνωρίζονται μόνο τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και αναμένεται να εισπραχθούν.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίσθηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Ποσά σε Ευρώ

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαίτησεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιποί πιστωτές».

2.20 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, η Εταιρεία εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

- α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και
- β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης.

Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα όντα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαιώμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Η Εταιρεία, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

- α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή
- β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αναπόδιστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου αφοιρουμένων και τυχόν ζημιών απομείωσης. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου του παραχωρησιούχου, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ii) Δικαιώμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)

Η Εταιρεία, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα όντο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άνλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άνλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

iii) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άνλα στοιχείο του ενεργητικού, η Εταιρεία αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Η Εταιρεία αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 (σημείωση 2.19), ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 (σημείωση 2.18).

Η ΕΔΔΠΧΑ 12 και συγκεκριμένα το Mixed Model (Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης) εφαρμόζεται στην εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή, λειτουργία κι εκμετάλλευση για 30 χρόνια (έως το 2038) του αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και τμήμα Λεύκτρο-Σπάρτη. Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2016 (12.12.2016)

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.22 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείσωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (σημείωση 2.20).

2.23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.24 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις της Εταιρείας από διάφορους χρέωστες και αφορούν κυρίως καταβολές για την ολοκλήρωση της κατασκευής των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), που απεικονίζονται στο κόστος κατασκευής τους μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις τους ξεκινούν όταν αυτά ολοκληρωθούν και είναι έτοιμα για χρήση και διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης.

2.25 Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος και κίνδυνος επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός. Οι λογιστικές αρχές σχετικά με τα παραπάνω χρηματοοικονομικά μέσα περιγράφονται στη Σημείωση 2.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Ομίλου Ελλάκτωρ, στον οποίο ανήκει η εταιρεία και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και τη βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(a) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Ενδεικτικά, η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή της αξίας των αγορών των ανταλλακτικών και υλικών, τα οποία προορίζονται για την κατασκευή και λειτουργία του αυτοκινητόδρομου. Οι υπηρεσίες της Εταιρείας παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει τέτοιο κίνδυνο διότι οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα είναι ελάχιστες οι οποίες κυρίως προέρχονται από την παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων αναφορικά με το τεχνικό έργο.

(ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Η Εταιρεία έχει στο ενεργητικό της σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως. Η έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμανδόμενα επιτόκια. Η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική της θέση καθώς και της ταμειακές της ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων.

Ποσά σε Ευρώ

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήγυης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων καθώς και συμφωνίες διασφάλισης μεγίστου/ελαχίστου πιθανού επιτοκίου, στο πλαίσιο αντιστάθμισης των σχετικού κινδύνου.

Η Εταιρεία έχει δάνεια σταθερού και κυμανόμενου επιτοκίου και το σύνολο του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Για το μεγαλύτερο μέρος των δανείων κυμανόμενου επιτοκίου έχουν συναφθεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (SWAPS). Ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την Εταιρεία. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, η Εταιρεία, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει δρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, η Εταιρεία προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και ενεργεί κατάλληλα ώστε να υπάρχουν ρευστά διαθέσιμα και μη χρησιμοποιημένα τραπεζικά πιστωτικά όρια. Η Εταιρεία διαθέτει επαρκείς πιστωτικές γραμμές για να καλύψει ταμειακές ανάγκες που ενδέχεται να προκύψουν. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται από τη διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 αντίστοιχα:

31 ^η Δεκεμβρίου 2016					
ΔΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	21.775.689	-	-	3.004.392	24.780.081
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	17.574.884	17.041.239	44.936.217	73.396.930	152.949.270
Δάνεια	30.457.716	26.867.539	86.836.600	606.377.282	750.539.142

31 ^η Δεκεμβρίου 2015					
ΔΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	92.265.434	-	-	3.094.105	95.359.539
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	17.960.505	17.775.791	45.363.167	76.142.052	157.241.515
Δάνεια	91.917.720	24.220.353	82.569.720	588.640.394	787.348.189

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελατών, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

Ανάλυση Εναισθησίας Δανείων της Εταιρείας σε Μεταβολές Επιτοκίων

Μια ευλόγιως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0,25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των ζημιών προ φόρων της χρήσης του 2016, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ +/- 236.449,52 (2015: ευρώ +/- 366.721,49). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στις προ φόρων ζημιές υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει τη θετική επίπτωση των εισπροχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

3.2 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.
- Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).
- Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μια σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	2016	2015	2016	2015
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Πελάτες	905.071	2.886.307	905.071	2.886.307
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	559.560.335	583.672.473	572.300.691	585.408.962
Προμηθευτές	1.649.651	2.744.763	1.649.651	2.744.763

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της Εταιρείας που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 αντίστοιχα:

Ποσά σε Ευρώ

31-Δεκ-16	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ	
ΕΠΙΠΕΔΟ	
2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	150.402.637 150.402.637
31-Δεκ-15	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ	
ΕΠΙΠΕΔΟ	
2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	152.254.707 152.254.707

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

3.3 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της εταιρείας, την επίτευξη των αναπτυξιακών της σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική της ικανότητα.

Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Εταιρείας θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός της εταιρείας (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) εξαιρουμένων δύως των δανειακών υποχρεώσεων χωρίς αναγωγή (non-resource debt) και των αντίστοιχων ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που είναι συνδεδεμένα με τη χρηματοδότηση αυτοχρηματοδοτούμενων/συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας αντιστοιχούν σε δάνεια χωρίς αναγωγή, ως εκ τούτου ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης δεν έχει εφαρμογή.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Επήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

- (α) *Εκτιμήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των κατασκευαστικών έργων σύμφωνα με το ΔΔΠ 11 «Κατασκευαστικά συμβόλαια»*

Αναγνώριση εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια βάσει εκτίμησης του σταδίου ολοκλήρωσης των έργων.

Για τον υπολογισμό του σταδίου ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών έργων υπό εκτέλεση βάσει του οποίου η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια, η Διοίκηση εκτιμά τα προβλεπόμενα έξοδα που αναμένει να πραγματοποιηθούν μέχρι την ολοκλήρωση των έργων.

- (β) *Προβλέψεις*

Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης. Η Εταιρεία δεν έχει υποχρέωση για καταβολή φόρο στη κατασκευαστική περίοδο (Τ1 περίοδος)

- (γ) *Έλεγχος απομείωσης δικαιώματος παραχώρησης*

Το δικαίωμα παραχώρησης αναγνωρίζεται βάσει του κόστους και εν συνεχείᾳ αποσβένεται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή του. Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες.

5 Ενσώματα πάγια

	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Κόστος				
1-Ιαν-15	5.325.558	2.774.975	861.502	8.962.035
Προσθήκες εκτός από leasing	24.526	-	28.029	52.555
Πωλήσεις / διαγραφές	(21.294)	-	-	(21.294)
31-Δεκ-15	5.328.790	2.774.975	889.531	8.993.296
1-Ιαν-16				
Προσθήκες εκτός από leasing	82.067	195.786	147.513	425.366
Πωλήσεις / διαγραφές	(291.236)	-	-	(291.236)
31-Δεκ-16	5.119.620	2.970.761	1.037.044	9.127.426

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Συσσωρευμένες αποσβέσεις

1-Ιαν-15	(4.125.904)	(1.407.711)	(674.135)	(6.207.750)
Αποσβέσεις χρήσης	(483.185)	(274.745)	(47.043)	(804.973)
Πωλήσεις / διαγραφές	5.962	-	-	5.962
31-Δεκ-15	(4.603.126)	(1.682.456)	(721.178)	(7.006.760)

1-Ιαν-16	(4.603.126)	(1.682.456)	(721.178)	(7.006.760)
Αποσβέσεις χρήσης	(390.443)	(249.101)	(55.662)	(695.207)
Πωλήσεις / διαγραφές	290.452	-	-	290.452
31-Δεκ-16	(4.703.117)	(1.931.557)	(776.840)	(7.411.515)

Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	725.664	1.092.519	168.353	1.986.536
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	416.503	1.039.204	260.204	1.715.911

Στα πάγια στοιχεία δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικό	Δικαιώμα	
		Παραχώρησης	Σύνολο
Κόστος			
1-Ιαν-15	91.756	489.604.843	489.696.599
Προσθήκες	-	22.023.307	22.023.307
31-Δεκ-15	91.756	511.628.150	511.719.906
1-Ιαν-16	91.756	511.628.150	511.719.906
Προσθήκες	-	3.992.761	3.992.761
Απομειώσεις	-	(190.738.765)	(190.738.765)
31-Δεκ-16	91.756	324.882.146	324.973.902
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1-Ιαν-15	(71.737)	(64.656.257)	(64.727.994)
Αποσβέσεις χρήσης	(4.966)	(19.319.577)	(19.324.543)
31-Δεκ-15	(76.703)	(83.975.834)	(84.052.537)
1-Ιαν-16	(76.703)	(83.975.834)	(84.052.537)
Αποσβέσεις χρήσης	(4.966)	(12.245.864)	(12.250.830)
31-Δεκ-16	(81.669)	(96.221.698)	(96.303.367)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	15.053	427.652.317	427.667.370
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	10.087	228.660.448	228.670.535

Σύμφωνα με τη διερμηνεία ΔΕΕΧΑ 12 – Συμβάσεις Παραχώρησης, το τίμημα έχει διαχωριστεί σε δύο στοιχεία, σε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο βασιζόμενο στη χρηματοδοτική συμβολή από το Δημόσιο και το υπόλοιπο ποσό ως άνλο περιουσιακό στοιχείο. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 38, το Άνλο περιουσιακό στοιχείο θα αποσβένεται κατά την περίοδο την οποία αναμένεται ότι θα χρησιμοποιηθεί από

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Επήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

την Εταιρεία Παραχώρησης (έτη 30). Τα υπολειπόμενα έτη παραχώρησης είναι 21 (ημερ. έναρξης παραχώρησης 3/3/2008).

Στις Προσθήκες του Δικαιώματος Παραχώρησης της τρέχουσας χρήσης περιλαμβάνονται Προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους ευρώ 3.690.307 χλ. (31.12.2015: ευρώ 15.054.341).

Η απομείωση αφορά σε προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, η οποία προέκυψε λόγω της τροποποίησης της σύμβασης παραχώρησης το Φεβρουάριο του 2016.

Η τροποποιημένη σύμβαση παραχώρησης κυρώθηκε την 23η Φεβρουαρίου 2016 και μεταξύ άλλων προβλέπει πρόσθετη επιδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο σε περίπτωση ελλείμματος του λογαριασμού εσόδων από διελεύσεις του έργου. Το ανώτατο ύψος της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης από το Ελληνικό Δημόσιο ορίστηκε στο ποσό των ευρώ 330.000 χλ. μέχρι τη λήξη της παραχώρησης. Σύμφωνα με το ΕΔΔΠΧΑ 12, η επιδότηση αυτή αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο) στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Από την προεξόφληση των ροών της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης αναγνωρίστηκε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή ύψους ευρώ 193.530 χλ. με ισόποση επίδραση στη γραμμή «Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Έλεγχος απομείωσης δικαιώματος παραχώρησης

Το δικαίωμα παραχώρησης της Εταιρείας αφορά στα δικαιώματα χρήσης αναφορικά με τις παραχωρήσεις αυτοκινητοδρόμων. Ταυτόχρονα με την αναγνώριση της απαίτησης, πραγματοποιήθηκε, ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης των ροών, προσαρμογή του άνυλου περιουσιακού στοιχείου μέσω άσκησης ελέγχου απομείωσης του δικαιώματος παραχώρησης, από την οποία προέκυψε ζημιά ποσού ευρώ 190.739 χλ. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε ως προεξοφλητικό επιτόκιο το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC), το οποίο διαμορφώθηκε σε 6,30% ενώ οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές που χρησιμοποιήθηκαν στο εν λόγω μοντέλο απομείωσης βασίστηκαν στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Αναδιάρθρωσης που έχει εκπονηθεί με τη συναίνεση των Δανειστριών Τραπεζών και του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο προσαρτάται στη Συμφωνία Τροποποίησης Σύμβασης Παραχώρησης, με εξαίρεση τις ροές της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης που χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς αναγνώρισης της απαίτησης. Η ζημιά από την προσαρμογή καταχωρήθηκε στην γραμμή «Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές)» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Κατά συνέπεια, η συνολική καθαρή επίδραση από την προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης και την αναγνώριση της απαίτησης ανήλθε για την Εταιρεία σε κέρδος ευρώ 2.791 χλ.

7 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης	17.805.031	18.596.366
Προσθήκες	2.907.000	
(Αποσβέσεις χρήσης)	(883.478)	(791.335)
Στη λήξη της χρήσης	19.828.553	17.805.031
Μη κυκλοφορούν		
ενεργητικό	18.902.070	17.013.696
Κυκλοφορούν		
ενεργητικό	926.484	791.335
Σύνολο	19.828.553	17.805.031

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις αφορούν την κατασκευή σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων στα πλαίσια της σύμβασης παραχώρησης. Οι προσθήκες αφορούν στα ΣΕΑ Πελλάνας (αριστερός κλάδος) στο τμήμα Λεύκτρο-Σπάρτη.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Επήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

8 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	150.402.637	152.254.707
Σύνολο	150.402.637	152.254.707
Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)		
Ονομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	341.881.451	360.614.340
Σταθερό επιτόκιο	4,89%	4,89%
Κυματινόμενο επιτόκιο	Euribor+	Euribor+

Η εύλογη αξία του παραγώγου που χρησιμοποιείται ως εργαλείο αντιστάθμισης μεταβολής των ταμειακών ροών καταχωρείται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μεγαλύτερη των 12 μηνών.

Το τμήμα της αντιστάθμισης ταμειακών ροών (cash flow hedge) που κρίνεται ως μη αποτελεσματικό και αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αφορά σε κέρδη ευρώ 92.603 για τη χρήση 2016 και σε κέρδη ευρώ 1.664.140 για τη χρήση 2015 (σημείωση 20). Κέρδη ή ζημιές από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων που αναγνωρίζονται στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Ίδια Κεφάλαια της 31ης Δεκεμβρίου 2016, θα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποπληρωμή των δανείων.

Στο πλαίσιο της τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης (Σημ 2.1.2) υπήρξε μία προσαρμογή στα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης με αποτέλεσμα να προκύψει ζημιά 6.974 χιλ. ευρώ η οποία αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης (Σημ. 20)

9 Αποθέματα

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λοιπά	1.305.914	1.273.515
Σύνολο	1.305.914	1.273.515

Το ποσό των ευρώ 1.305.914 των αποθεμάτων τέλους χρήσης αφορά σε αναλώσιμα υλικά, ηλεκτρολογικό εξοπλισμό και ανταλλακτικά παγίων στοιχείων.

10 Απαιτήσεις

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πελάτες	7.463	2.195.134
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	897.608	691.173
Απαιτήσεις πελατών	905.071	2.886.307
Απαιτήσεις από Κ/Ξ	1.106.590	9.770.428
Λοιπές Απαιτήσεις	4.644.394	4.015.939
Λοιπές Απαιτήσεις - Συνδεδεμένα μέρη	365.447	168.557
Προβλέψεις απομείωσης λοιπών	(800.000)	(500.000)

MOREAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
 που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

απαιτήσεων

Σύνολο	6.221.503	16.341.232
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	231.853	223.498
Κυκλοφορούν ενεργητικό	5.989.649	16.117.733
	6.221.503	16.341.232

Για το έτος 2016, ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» ποσού ευρώ 4.644.394 περιλαμβάνει ποσό ευρώ 21.760 που προέρχεται από «Απαιτήσεις από ασφαλιστικές», ευρώ 5.406 από «Επιταγές μεταχρονολογημένες εισπρακτέες», ευρώ 241.154 από «Έξοδα επομένων χρήσεων», ευρώ 108.727 από «Προκαταβολές προμηθευτών/πιστωτών», ευρώ 954.541 από «Ελληνικό Δημόσιο: παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι», ευρώ 1.250.978 από «Οφειλόμενο ποσό και Εισπράξεις διοδίων», ευρώ 250.155 από «Λοιποί χρεώστες», ποσό ευρώ 86.000 από «Προσωρινοί λογαριασμοί (Διαχείριση έργων σε απόδοση)» και ποσό 1.689.233 από «Ελληνικό Δημόσιο: Χρεωστικό ΦΠΑ και ποσό 36.441 από «Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων».

Αντίστοιχα για το έτος 2015, ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» ποσού ευρώ 4.015.939 περιλαμβάνει ποσό ευρώ 15.899 που προέρχεται από «Απαιτήσεις από ασφαλιστικές», ευρώ 21.600 από «Επιταγές μεταχρονολογημένες εισπρακτέες», ευρώ 2.379.587 από «Έξοδα επομένων χρήσεων», ευρώ 202.961 από «Εισπράξεις διοδίων προς απόδοση», ευρώ 2.834 από «Προκαταβολές προμηθευτών/πιστωτών», ευρώ 84.935 από «Λογαριασμό προκαταβολών και πιστώσεων», ευρώ 268.256 από «Ελληνικό Δημόσιο: παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι», ευρώ 950.627 ευρώ από «Οφειλόμενο ποσό και Εισπράξεις διοδίων», 37.240 από «Λοιποί χρεώστες» και ποσό ευρώ 52.000 από «Προσωρινοί λογαριασμοί (Διαχείριση έργων σε απόδοση)».

Η ανάλυση ενηλικώσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	628.189	2.776.970
Είναι σε καθυστέρηση:		
3-6 μήνες	103.841	107.459
6 μήνες-1 έτος	121.081	1.075
Πάνω από 1 έτος	51.960	704
Σύνολο	905.071	2.886.307

Οι προβλέψεις απομείωσης για τις Λοιπές απαιτήσεις δεν αφορούν απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών Απαιτήσεων:

1-Ιαν-16	500.000
Πρόβλεψη απομείωσης	300.000
31-Δεκ-16	800.000

Το σύνολο των απαιτήσεων της εταιρείας είναι σε ευρώ.

Η πρόβλεψη απομείωσης αφορά σε οφειλόμενα ποσά για διελεύσεις διοδίων

11 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Διαθέσιμα στο ταμείο	5.333	7.120
Καταθέσεις όψεως	<u>54.251.517</u>	<u>31.001.707</u>
Σύνολο	54.256.850	31.008.827

Το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων της εταιρείας είναι σε ευρώ.

Ο ακόλουθος πίνακας υπεικονίζει τα ποσά των καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P) την 31.12.2016:

Rating Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (S&P)	Καταθέσεις όψεως την 31.12.2016	Καταθέσεις όψεως την 31.12.2015
A-	99,99%	-
BBB	-	99,95%
CCC+	0,01%	-
Selective default	-	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

---

12 Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)

Όλα τα ποσά είναι σε Ευρώ.

	Υπόλοιπο στις 31/12/2014	Αδέξηση απαιτήσεων	Μείωση Απαιτήσεων	Αναστροφή προεξόφλησης	Υπόλοιπο στις 31/12/2015
Ενεργητικό					
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	150.776.449	1.520.762	-	4.987.408	157.284.618
Σύνολο	150.776.449	1.520.762	-	4.987.408	157.284.618

	Υπόλοιπο στις 31/12/2015	Αδέξηση απαιτήσεων	Μείωση Απαιτήσεων (Εισπράξεις)	Αναστροφή προεξόφλησης	Υπόλοιπο στις 31/12/2016
Ενεργητικό					
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	157.284.618	248.569.467	(163.735.980)	14.846.202	256.964.307
Σύνολο	157.284.618	248.569.467	(163.735.980)	14.846.202	256.964.307

	31 Δεκ-16	31 Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	227.707.061	29.080.458
Κυκλοφορούν ενεργητικό	29.257.246	128.204.160
	256.964.307	157.284.618

Στη «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)» περιλαμβάνονται απαιτήσεις που αφορούν στην αρχική Χρηματοδοτική Συμβολή, στη Μέγιστη Επιδότηση Λειτουργίας (ΜΕΛ) και στην Πρόσθετη Δυνητική Επιδότηση Λειτουργίας του έργου παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ.

Η Αδέξηση Απαιτήσεων περιλαμβάνει απαίτηση ευρώ 193.530 χιλ. που αναγνωρίστηκε εντός του α' εξαμήνου 2016, από την προεξόφληση των ροών της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης από το Ελληνικό Δημόσιο ευρώ 330.000 χιλ., δύος ορίζεται από την τροποποιημένη σύμβαση παραχώρησης.

Η αναστροφή της προεξόφλησης συμπεριλαμβάνεται στα Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) στη γραμμή Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής.

Κατά την 31.12.2016 δεν υπήρχε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή σε καθυστέρηση. Στις 31.12.2015 ποσό ευρώ 61.440 χιλ. ήταν σε καθυστέρηση και εισπράχθηκε στις 23 Φεβρουαρίου του 2016, ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης της σύμβασης παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ.

MOREAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
 που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

13 Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	506.424	50.642.400	50.642.400
31 Δεκεμβρίου 2015	506.424	50.642.400	50.642.400
1 Ιανουαρίου 2016	506.424	50.642.400	50.642.400
Έκδοση νέων μετοχών	100.000	10.000.000	10.000.000
31 Δεκεμβρίου 2016	606.424	60.642.400	60.642.400

Η ονομαστική αξία της μετοχής είναι 100,00 ευρώ.

Στις 31.12.2016 το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας αναλύεται ως κάτωθι:

	ΜΕΤΟΧΟΙ	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ποσοστό %
1	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	43.462.500	71,67%
2	INTRAKOM ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	8.083.600	13,33%
3	J&P ΑΒΑΞ ΑΕ	9.096.300	15,00%
	Σύνολο	60.642.400	100,00%

14 Λοιπά αποθεματικά

	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	(117.787.623)	(83.449)	(117.871.072)
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	17.702.778	-	17.702.778
Αναλογιστικές ζημιές	-	3.187	3.187
31 Δεκεμβρίου 2015	(100.084.845)	(80.263)	(100.165.107)
1 Ιανουαρίου 2016	(100.084.845)	(80.263)	(100.165.107)
Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειατών ροών	1.268.200	-	1.268.200
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	(23.074)	(23.074)
31 Δεκεμβρίου 2016	(98.816.645)	(103.337)	(98.919.981)

15 Δάνεια

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		

MOREAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
 που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Ομολογιακό Δάνειο	341.856.982	325.175.810
Τραπεζικός δανεισμός	138.402.059	120.302.258
Από Συνδεδεμένα μέρη	63.362.125	61.116.141
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	543.621.166	506.594.209

Βραχυπρόθεσμος δανεισμός

Ομολογιακό Δάνειο	12.956.964	70.105.836
Τραπεζικός δανεισμός	2.982.205	6.972.429
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	15.939.169	77.078.264
Σύνολο δανείων	559.560.335	583.672.473

Η έκθεση σε μεταβολές των επιτοκίων και οι ημερομηνίες ανατιμολόγησης των συμβολαίων είναι οι εξής:

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
		έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2016			
Σύνολο δανείων	143.176.736	94.579.808	237.756.544
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	321.803.790	-	321.803.790
	464.980.527	94.579.808	559.560.335

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
		έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015			
Σύνολο δανείων	127.274.686	146.688.594	273.963.281
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	309.709.192	-	309.709.192
	436.983.878	146.688.594	583.672.473

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μεταξύ 1 και 2 ετών	12.654.390	9.991.549
Μεταξύ 2 και 5 ετών	46.142.424	41.631.456
Πάνω από 5 έτη	484.824.352	454.971.203
	543.621.166	506.594.208

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Το σύνολο των δανεισμού της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες της τραπεζικής αγοράς.

Η λογιστική αξία των βραχυπρόθεσμων δανείων προσεγγίζει την εύλογη καθώς η επίδραση της προεξόφλησης είναι μη σημαντική.

Για τα δάνεια σταθερού επιτοκίου της 31.12.2016, λογιστικής αξίας ευρώ 143.176.736 η εύλογη αξία υπολογίζεται σε ευρώ 155.917.093. Στις 31.12.2015 για δάνεια σταθερού επιτοκίου λογιστικής αξίας ευρώ 127.274.686 η εύλογη αξία υπολογίζεται σε ευρώ 129.011.175.

Από το σύνολο του μακροπρόθεσμου δανεισμού, ποσό ευρώ 94.579.808 (2015: Ευρώ 146.688.594) αφορά δάνεια περιοδικά αναθεωρούμενου κυμαινόμενου επιτοκίου και ποσό ευρώ 321.803.790 αφορά δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου με αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου με μέσο επιτόκιο 5,51% (έναντι ευρώ 309.709.192 με μέσο επιτόκιο 5,51% για το 2015).

16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική της δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Προμηθευτές	1.102.792	2.073.208
Προμηθευτές-Συνδεδεμένα μέρη	546.859	671.555
Υποχρεώσεις προς Κατασκευαστική		
Κοινοπραξία	20.684.555	44.146.808
Δεδουλευμένα έξοδα	182.672	743.545
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη	550.570	628.328
Λοιπές υποχρεώσεις	664.882	735.549
Λοιπές υποχρεώσεις - Συνδεδεμένα μέρη	275.461	3.662.573
Δεδουλευμένα τόκοι	7.008.845	53.375.700
Σύνολο	31.016.637	106.037.265
Μακροπρόθεσμες	3.004.392	3.094.105
Βραχυπρόθεσμες	28.012.246	102.943.160
Σύνολο	31.016.637	106.037.265

Ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» ποσού ευρώ 664.882 περιλαμβάνει ποσό ευρώ 181.189 από «Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες», ευρώ 132.376 από «Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσιών», ευρώ 334.844 από «Λοιποί Πιστωτές», ευρώ 12.886 από «Πιστωτές μηχανημάτων» και ευρώ 3.588 από «Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων».

Αντίστοιχα για το 2015, ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» ποσού ευρώ 735.549 περιλαμβάνει ποσό ευρώ 224.308 από «Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες», ευρώ 138.843 από «Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσιών», ευρώ 354.434 από «Λοιποί Πιστωτές», ευρώ 14.376 από «Πιστωτές μηχανημάτων» και ευρώ 3.588 από «Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων».

Το σύνολο των υποχρεώσεων είναι στο νόμισμα ευρώ.

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

---

17 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρέχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	67.138.830	69.346.829
	67.138.830	69.346.829

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Σημείωση	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο αρχής χρήσης		(69.346.829)	(60.990.685)
Χρέωση/(πίστωση) κατάστασης	23	1.699.427	(8.857.795)
αποτελεσμάτων			
Χρεώση/(Πίστωση) στα ίδια	23	508.573	501.652
κεφαλαια			
Υπόλοιπο τέλους χρήσης		(67.138.829)	(69.346.829)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποβέσεις	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	16.825.787	41.384.842	29.320	2.750.736	60.990.685
(Χρέωση)/Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	8.819.785	-	-	38.010	8.857.795
(Χρέωση)/Πίστωση στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	(505.115)	3.463	-	(501.652)
31 Δεκεμβρίου 2015	25.645.572	40.879.727	32.783	2.788.746	69.346.829

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Επήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

	25.645.572	40.879.727	32.783	2.788.746	69.346.829
(Χρέωση)/Πίστωση στην κατάσταση αποτελέσμάτων	(2.218.914)		-	519.487	(1.699.427)
(Χρέωση)/Πίστωση στα ίδια κεφάλαια	-	(517.997)	9.425	-	(508.573)
31 Δεκεμβρίου 2016	23.426.659	40.361.730	42.208	3.308.233	67.138.829

18 Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υποχρεώσεις Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	503.969	385.215
Σύνολο	503.969	385.215

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως ακολούθως:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Χρεόσεις στα αποτελέσματα:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	86.255	18.111
Σύνολο	86.255	18.111

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι τα εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	503.969	385.215
Υποχρέωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	503.969	385.215
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης Χρηματοοικονομικό κόστος	84.312	23.499
Zημές από περικοπές	7.704	7.014
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους	(5.761)	(12.401)
	86.255	18.111

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο έναρξης	385.215	369.152
Καταβαλόμενες αποζημιώσεις	-	(2.325)
Αναλογιστικά κέρδη/ζημίες που χρεώνονται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων	32.498	277
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	86.255	18.111
Υπόλοιπο τέλους	503.968	385.215

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
 που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,00% έως το 1,75% +0,50%** ακολούθως	2016 και 2,50%** ακολούθως

**: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός= 1,75%

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι 18,78 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κάτω από ένα έτος		
Πάνω από 5 έτη	758.337	640.031
Σύνολο	758.337	604.111

Η ανάλυση ενασθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Ανέτηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-6,69%	+6,69%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	+6,12%	-6,12%

Τα Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές (remeasurements) που αναγνωρίζονται στη Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές	13.065	-
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	9.375	(4.830)
(Κέρδη) / ζημιές λόγω εμπειρικών προσαρμογών	10.059	5.106
Αναλογιστικά (Κέρδη)/Ζημιές της χρήσης	32.498	277

19 Έξοδα ανά κατηγορία

Σημ.	Κόστος πωληθέντων	1 Ιαν - 31 Δεκ 2016		
		Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	21	4.988.134	22.319	814.071
Αναλόσεις αποθεμάτων		475.849	31	323
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	689.486	30	5.691
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	12.250.830	-	12.250.830
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		382.511	501	4.361
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		82.704	10.345	184.668
				387.374
				277.717

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
 που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Παροχές τρίτων	2.830.346	3.954	25.410	2.859.710
Ασφάλιστρα	1.954.503	711	7.301	1.962.515
Αμοιβές τεχνικών	3.709.736	-	-	3.709.736
Αμοιβές υπεργολάβων	49.401.474	-	-	49.401.474
Λοιπές αμοιβές & έξοδα τρίτων	1.691.194	108.805	1.609.794	3.409.794
Φόροι-Τέλη	30.568	6.164	291.222	327.955
Λοιπά	515.682	64.077	145.305	725.064
Σύνολο	79.003.018	216.938	3.088.149	82.308.105

Σημ.	Κόστος πωληθέντων	1 Ιαν – 31 Δεκ 2015		
		Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	21	4.768.673	22.113	770.317
Αναλώσεις αποθεμάτων		380.006	-	244
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	802.056	19	2.898
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	19.324.543	-	-
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		552.733	278	3.867
Ενοικία λειτουργικών μισθώσεων		67.084	10.656	182.310
Παροχές τρίτων		2.093.658	539	11.758
Ασφάλιστρα		1.852.201	694	14.010
Αμοιβές τεχνικών		2.816.719	-	-
Λοιπές παροχές τρίτων		1.008.292	2.615	14.382
Αμοιβές υπεργολάβων		3.627.513	-	-
Λοιπές αμοιβές & έξοδα τρίτων		2.148.026	88.572	1.633.885
Φόροι-Τέλη		37.170	2.654	80.736
Λοιπά		478.491	55.427	140.195
Σύνολο	39.957.165	183.568	2.854.600	42.995.333

20 Χρηματοοικονομικά (έσοδα) / έξοδα καθαρά

	1 Ιαν – 31 Δεκ 2016	1 Ιαν – 31 Δεκ 2015
Χρηματοοικονομικά Έξοδα		
Έξοδα τόκων		
-Τραπεζικά δάνεια	26.881.074	22.822.990
-Χρηματοοικονομικά έξοδα τραπεζικών εγγυήσεων	365.486	309.270
-Διάφορα έξοδα τραπεζών	47.833	39.702
-Κόστος τροποποίησης hedging agreement	6.974.100	-
-Κέρδη)/Ζημίες από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	(92.603)	(1.664.140)
	34.175.890	21.507.822

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
 που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Χρηματοοικονομικά Έσοδα

Έσοδα τόκων	3.582.496	-
Αναστροφή προεξόφληση	14.846.202	4.987.408
Χρηματοδοτικής Συμβολής	<u>18.428.698</u>	<u>4.987.408</u>
Χρηματοοικονομικά έξοδα καθαρά	15.747.192	16.520.415

21 Παροχές σε εργαζομένους

	1 Ιαν – 31 Δεκ 2016	1 Ιαν – 31 Δεκ 2015
Μισθοί και ημερομίσθια	4.561.182	4.393.916
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	1.165.134	1.137.581
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	86.255	18.111
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	11.952	11.495
Σύνολο	5.824.524	5.561.103

22 Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κέρδη/(ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	4.946	-
Ενοίκια	481.333	341.525
Έσοδα από παραχώρηση δικαιωμάτων	-	141.161
Αποζημιώσεις από Ελληνικό Δημόσιο	-	-
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)	(813.240)	(393.317)
Αποζημείωση απάλειας εσόδων από Ελληνικό Δημόσιο	14.609.917	-
Έσοδα από αναγνώριση Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου	193.529.632	-
Απομείωση Δικαιώματος Παραχώρησης Πρόβλεψης απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων	(190.738.765)	-
Σύνολο	16.773.822	89.369

23 Φόρος εισοδήματος

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Αναβαλλόμενος φόρος λόγω μεταβολής φορολογικού συντελεστή από 26% σε 29%	(2.258.830)	-
Αναβαλλόμενος φόρος	1.699.427	(6.598.966)
Σύνολο	1.699.427	(8.857.795)

Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους

Ποσά σε Ευρώ

ελεγκτές, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της εταιρίας, ως εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λογιστικά κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων βάσει των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεως Φόρος υπολογισμένος με βάση τον ισχύον φορολογικό συντελεστή 29%	4.818.828	(23.089.055)
	1.397.460	(6.695.826)
Αναμορφώσεις		
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	146.904	-
Φορολογικές ζημιές χρήσης/περιόδου	155.063	-
Επίδραση μεταβολής Φ.Σ. από 26% σε 29%	-	(2.258.830)
Λουπά	-	96.860
Φόρος εισοδήματος βάσει των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεως	1.699.427	(8.857.795)

Ο φόρος που αναλογεί στα Λουπά Συνολικά Έσοδα είναι:

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16	
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	1.786.197	(517.997)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(32.498)	9.424
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	(110.000)	-
Λουπά Συνολικά Έσοδα	1.643.699	(508.573)
		1.135.126

Ο φόρος που αναλογεί στα Λουπά Συνολικά Έσοδα είναι:

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-15	
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	18.207.893	(5.280.289)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	4.775.174
		12.927.604
		4.775.174

Ποσά σε Ευρώ

Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	(277)	80	(197)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	-	3.383	3.383
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	18.207.616	(501.652)	17.705.964

Η ανέλεγκτη φορολογικά χρήση της εταιρείας είναι η χρήση 2010. Κατόπιν τούτου οι φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρείας για τη χρήση αυτή δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές.

24 Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Τα παρακάτω ποσά αφορούν σε δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις τα οποία μισθώνονται από τρίτους.

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Έως 1 έτος	152.906	104.102
Από 1-5 έτη	393.245	90.394
Περισσότερα από 5 έτη	-	-
Σύνολο	546.150	195.036

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν ενοίκια αυτοκινήτων και ακινήτων.

25 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

α) Η ανέλεγκτη φορολογικά χρήση της εταιρείας είναι η χρήση 2010. Η εταιρεία ελέγχθηκε φορολογικά για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014 και 2015 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PriceWaterhouseCoopers Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρία, βάσει των διατάξεων του αρθ. 82, παρ. 5 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Για την ικλειόμενη χρήση 2016 ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την ελεγκτική εταιρεία PriceWaterHouseCoopers Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρία. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις, πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

β) Η εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

26 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών σε λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	695.979	637.226
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών σε λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	55.160.168	7.762.795
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
α) Απαιτήσεις από λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	2.369.645	10.630.158
β) Υποχρεώσεις σε λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	21.506.875	48.480.936
γ) Δάνεια από λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	88.408.156	85.274.371

27 Λοιπές σημειώσεις

Το απασχολούμενο προσωπικό της εταιρείας την 31.12.2016 ανέρχεται σε 311 άτομα και 31.12.2015 ανέρχεται σε 285 άτομα. Οι αμοιβή των νόμιμων ελεγκτών για τη χρήση 2016 ανέρχονται σε ευρώ 30.000 (ευρώ 25.000 για το 2015).

28 Γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την 31.12.16

ΜΟΡΕΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΤΡΙΠΟΛΗ-
ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟ-ΣΠΑΡΤΗ
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για τη χρήση
που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Τρίπολη, 14 Ιουλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ

ΑΔΤ AE023455

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Γ. ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ

ΑΔΤ Σ237945

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΜΑΡΙΑΝΑ
ΝΙΤΣΕΟΠΟΥΛΟΥ

Αρ. Αδείας ΟΕΕ 28484

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΕΡΤΗΣ

Αρ. Αδείας ΟΕΕ 38087